

ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОМПЕНДИУМ ЯК ОСНОВА ЗДОРОВ'ЯФОРМУВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Мета. Розробити інформаційний Компендіум, визначити його функції та мету, структурувати основні завдання. *Методи.* Аналіз і систематизація науково-методичної літератури та документальних матеріалів; абстрагування, логіко-теоретичний аналіз, системний підхід; аналіз і синтез, спостереження, опитування, анкетування, моделювання, методи математичної статистики. Під час констатувального педагогічного експерименту нами проводилося анкетування студентів та викладачів щодо специфіки змісту здоров'яформуючих технологій і створення здоров'яформуючого середовища та обговорено відповідно питання анкети та власне суть передбачуваного інформаційного Компендіума. Результати. Узагальнення змісту наукових праць дало змогу виявити протиріччя між об'ємом накопичених, представлених у вільному доступі знань щодо здоров'язбереження та низьким рівнем фізичного здоров'я студентської молоді, рівнем їх теоретичних знань щодо власного здоров'язбереження та здоров'яформування. Можемо констатувати, що сформованого у суспільстві в останні роки легкого доступу до будь якої інформації засобами інформаційних технологій є недостатньо для охоплення всієї молоді і задоволення їхніх потреб щодо конкретизації та глобалізації власне знань щодо здоров'яформування. В роботі описано основні функції авторської розробки – інформаційного Компендіума: інформування, акцентування, орієнтування, супроводження, консультування та представлено завдання інформаційного Компендіума, як практичної частини реалізації технології здоров'яформуючого середовища студентської молоді. *Висновок.* В сучасному інформаційному просторі є потреба реалізації інформаційного Компендіума, з метою консультування студентів з питань організації власного здоров'яформуючого середовища. Використання Компендіума не повинно зводитися до формування тієї або іншої якості або тільки до оволодіння знаннями, навиками, уміннями, оскільки цього недостатньо. Для реалізації здоров'яформуючих технологій в процесі фізичної підготовки потрібна мобілізація мотивів, вплив на відношення до дійсності, розвитку здоров'язберігаючої компетентності.

Ключові слова: здоров'язбереження, здоров'яформуюче освітнє середовище, інформаційний Компендіум.

Aim. To develop the information Compendium, define its functions and purpose and structure the main tasks. *Methods.* The analysis and systematization of the scientific and methodological literature and documentary materials; abstraction, logical-theoretical analysis, systematic approach; analysis and synthesis, observation, survey, questionnaire, modeling, methods of mathematical statistics. During the ascertaining pedagogical experiment, we conducted a survey with students and teachers regarding the specific content of health-forming technologies and the creation of the health-forming environment, and discussed the questionnaire and the essence of the intended information Compendium. *Results.* Summarizing the content of scientific works revealed the contradictions between the amount of accumulated, freely available knowledge on health saving and low physical health of student youth, their theoretical knowledge about their own health and health saving and forming. It can be stated that the easy access to any information created by the society in the recent years by means of information technologies is not enough to reach all young people and to meet their needs for the concretization and globalization of their own knowledge about health formation. The paper reveals the main functions of the information Compendium as the author's project – informing, accentuating, orienting, accompanying, advising – and presents the task of the information Compendium as a practical part of the implementation of the technology of health-forming environment of student youth. *Conclusion.* In today's information space, there is a need to implement the information Compendium to advise students on organizing their own health-forming environment. The use of the Compendium should not be limited to the formation of one or the other qualities, or only to mastering knowledge, skills and abilities, since this is not enough. The implementation of health-forming technologies in the process of physical training requires the mobilization of motives, the impact on the reality, the development of health-saving competence.

Keywords: health saving, health-forming educational environment, information Compendium.

Постановка проблеми й аналіз результатів останніх досліджень. Студентські роки життя – особливий і дуже важливий етап для кожної окремої особи, коли відбувається становлення фахівця, формування його світогляду та ідеалів, переконань та

принципів. Зроблений у ці роки вибір стосовно освіти, та інших соціальних сфер, власне особистого способу життя, індивідуалізовані засоби та прийоми діяльності, спрямовані на збереження власного здоров'я та здоров'я оточуючих, буде визначати подальшу повноцінну реалізацію генетичного потенціалу особистості.

Сучасні тенденції фізичного виховання у закладах вищої освіти, досліджені та представлені в роботі автора [13] наступні: по-перше: організація фізкультурно-оздоровчої, спортивно-масової, тренувальної, навчальної та позанавчальної діяльності студентів; по-друге: застосування засобів фізичного виховання для всебічного розвитку особистості, пошук оптимальних шляхів підвищення мотивації студентів до занять фізичним вихованням та спортом, врахування мотиваційних пріоритетів студентів у процесі розробки програм фізичного виховання; і на останок, як сучасну тенденцію, автор [13] виділяє – формування ціннісних категорій особистої фізичної культури [13].

У той же час, однією з провідних проблем є побудова такої системи навчально-виховного процесу, яка оптимальним чином буде враховувати особливості та закономірності особистісного розвитку студента та сприяти найбільш повній реалізації системи дій щодо збереження і зміцнення здоров'я, формування навичок здоров'я-збереження [2, 4, 16, 17].

В контексті модернізацій, що відбуваються в сфері освіти в нашій країні особливої актуальності набуває здоров'яформуюча педагогіка, яка розглядає здоров'я як пріоритет, в процесі освоєння людиною соціокультурного досвіду в освітньому процесі.

Вивчення впливу освітнього середовища на процес формування здоров'я студентів викликає обґрунтований науковий інтерес. Середовище розглядається як єдиний і неподільний фактор внутрішнього і зовнішнього психосоціального і соціокультурного розвитку особистості, таким чином, людина виступає одночасно і як об'єкт, і в ролі суб'єкта особистісного розвитку [15].

Здоров'яформуюче і здоров'язберігаюче освітнє середовище є компонентом цілісної педагогічної системи, в якій відбувається формування і становлення здоров'я особистості учнів і зберігається професійне здоров'я членів педагогічного колективу закладу вищої освіти [15]. Як відзначають багато фахівців [3, 5, 14, 15], дане середовище має проектуватися, конструювати і вибудовуватися з урахуванням внутрішнього стану учасників освітнього процесу і зовнішніх умов. Функцією такого освітнього середовища стає забезпечення фізичного, психічного і соціального здоров'я учасників освітніх відносин [15].

Роботу виконано згідно до плану науково-дослідної роботи Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського на 2013–2016 рр. з теми “Оптимізація процесу вдосконалення фізичної та функціональної підготовленості учнівської та студентської молоді фізичними навантаженнями різного спрямування” (номер державної реєстрації 0113U007491). Подальші дослідження виконувалися відповідно до теми: “Теоретико-методичні засади формування культури фізичного здоров'я у студентської молоді” на 2015–2017 рр. (номер державної реєстрації 0115U0067675) та “Теоретико-методичні засади застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні та спорті” на 2018–2022 рр.

Мета дослідження – розробити інформаційний Компендіум, визначити його функції та мету, структурувати основні завдання.

Методи й організація дослідження. Аналіз і систематизація науково-методичної літератури та документальних матеріалів; абстрагування, логіко-теоретичний аналіз, системний підхід; аналіз і синтез, спостереження, опитування, анкетування, моделювання, методи математичної статистики. Під час констатувального педагогічного

експерименту нами проводилося анкетування студентів та викладачів щодо специфіки змісту здоров'яформуючих технологій і створення здоров'яформуючого середовища та обговорено відповідно питання анкети та власне суть передбачуваного інформаційного Компендіума.

Результати дослідження і дискусія. Під інформаційним освітнім середовищем ми розуміємо цілісну педагогічну систему, яка інтегрує в собі наступні компоненти: інноваційні освітні технології, спрямовані на формування інтелектуально-розвиненої, соціально-активної, креативної особистості, що володіє необхідним рівнем професійних знань, умінь і навичок; інформаційні освітні ресурси (традиційні та електронні носії інформації, комп'ютерно-телекомунікаційні навчально-методичні комплекси) [6, 9, 10]; засоби управління освітнім процесом; психолого-педагогічні умови, що сприяють творчому саморозвитку студента і формують установки на розвиток креативного потенціалу [6, 15].

Слід зазначити, що інформаційне освітнє середовище є складовою здоров'яформуючого освітнього середовища в першу чергу тому, що дане середовище забезпечує створення умов для актуалізації ресурсного потенціалу як студентів, так і викладачів; по-друге – ініціює виникнення нового стилю індивідуальної педагогічної діяльності – партисипативного (основаного на партнерстві), який формує особистість викладача готового до конструктивної взаємодії зі студентами; по-третє в цьому середовищі здоров'я стає ресурсом, яким можна управляти та враховувати особливості засвоєння студентами інформації, які засновані на їх індивідуально-психологічних особливостях; і на останок, здоров'яформуюче освітнє середовище формує особистість, яка володіє навичками конструктивної взаємодії.

У сферах наукових досліджень досить часто використовують термін “Компендіум”, приміром Європейське агентство інформаційної та консультаційної підтримки молоді (ERYICA) у співпраці з Радою Європи розробило видання “Компендіум про національні структури інформаційної та консультаційної підтримки молоді” [11]. Ґрунтуючись на результатах власних досліджень, розглядаємо поняття Компендіум – від лат. *compendium* – скорочення, тобто скорочений, прямий шлях або ж від лат. *com* – “разом” + *pendere* “зважувати”, тобто *compendium* – зважувати разом. Подалі, ми трактуємо дане поняття як стислий виклад основних положень якої-небудь науки, результатів дослідження [12]. Нами здійснено спробу розробки інформаційного Компендіума, в рамках реалізації здоров'яформуючих технологій в процесі фізичного виховання студентської молоді, що дозволяє студентам знайомитися з усіма багатограними аспектами здоров'яформування та здоров'язбереження у тому закладі освіти, де вони знаходяться, а також залучати молодь в якості безпосередньо творців власного здоров'яформуючого середовища.

Як вже було наголошено, недостатність обізнаності студентів щодо здоров'язбереження підтверджується дослідженнями ряду авторів, а той доступний об'єм знань, який можна отримати через Інтернет та інші ресурси, є часто настільки несистематизованим, що обумовлює інформаційне перевантаження і призводить до таких небажаних наслідків як власне дезорієнтація в інформаційних потоках, коли одні дані накладаються на інші і людина відчуває розгубленість, втрачає суть і не уявляє, де саме і як шукати потрібні відомості [1].

Часто, коли йдеться про теми, що стосуються питань визначення рівня фізичного стану, вибору засобів і методів оздоровчого тренування, методики побудови занять, надана в мережі Інтернет інформація не є легкодоступною і зрозумілою для студентів закладів вищої освіти.

Правильне уявлення про зміст понять “здоров’язберігаючі технології” мають 65% дівчат та 54% юнаків; розуміють термін “здоров’язберігаючі компетенції” – 58% і 52% дівчат і юнаків відповідно. Виходячи з результатів анкетування на констатувальному етапі, можна сказати, що самооцінка рівня здоров’язберігаючої компетенції студентів є низькою, оскільки більшість змістових складників цього поняття ними раніше не були засвоєними; адекватне уявлення про основні поняття процесу здоров’яформування мають тільки 58% дівчат та 52% юнаків студентів. На запитання щодо підвищення рівня здоров’язберігаючої компетенції засобами оздоровчих технологій відповіли позитивно 92% дівчат та 94% юнаків студентів.

Проведені нами попередні дослідження підтверджують результати роботи ряду авторів [7, 8, 18], щодо наступних моментів: студенти зацікавлені у формуванні та збереженні власного здоров’я (більше 80% опитаних), студенти розуміють потребу необхідності формування власного здоров’яформуючого середовища.

Це було першою передумовою розробки інформаційного Компендіума, оскільки у таких ситуаціях авторський Компендіум – це інформаційна підтримка студентів, система, що дозволяє алгоритмізувати знання та здійснювати перевірку рівня їх засвоєння на основі розроблених авторських тестів. Другою передумовою розробки інформаційного Компендіума здоров’яформуючого середовища студентської молоді було розуміння того, що недостатній рівень теоретичних знань студентів та нерозуміння різноманітності, різнобічності змісту і структури оздоровчих технологій обумовлює потребу створення інформаційного середовища, що ґрунтуватиметься на об’єктивній, повній та всеохоплюючій інформації, оскільки неможливо прийняти правильне рішення, не знаючи своїх варіантів та альтернатив.

Наразі доступний великий об’єм знань щодо вище означеного питання, який можна отримати через Інтернет та інші інформаційні ресурси. У той же час, кількість інформації, представленої в мережі Інтернеті, на думку М.М. Алієва, І.А. Шутенко [1] робить її головною причиною інформаційного перевантаження, автори зазначають: “Інтернет – це необхідний інструмент для пошуку, але обсяг інформації, який ви знаходите, перевершує всі ваші очікування і запити, і це швидше зменшує ефективність пошуку” [1]. Таким чином, інформаційне перевантаження – це проблема, з якою зіштовхуються сучасні студенти, отримуючи величезну кількість інформації, яку вони не здатні переробити.

Наразі, в наш цифровий вік, критичний підхід до інформації став ще більш важливим, оскільки мережа Інтернет “дозволяє” усім користувачам публікувати інформацію на будь-яку тематику. Студенти повинні усвідомлювати необхідність оцінювати і визначати критерії якості інформації.

З огляду на вищезначене, створення нами інформаційного Компендіума передбачало інформаційну підтримку для студентів у питаннях реалізації здоров’яформуючих технологій в процесі фізичного виховання та інтегрувалось у наступних функціях, представлених на рисунку (рис. 1).

Авторська розробка та інформаційний Компендіум створено з метою: підвищення рівня теоретичних знань студентів щодо факторів здорового способу життя та особливостей їх дотримання; розуміння студентами різноманітності, різнобічності змісту і структури оздоровчих технологій; оволодіння студентами методами оцінки і контролю фізичного стану; навчити застосуванню комплексів заходів, спрямованих на організацію власного здоров’яформуючого середовища.

Інформаційний авторський Компендіум спрямований на усунення існуючих прогалин знань студентів щодо створення та реалізації здоров’яформуючого середо-

вища та використання інноваційні технологій в процесі фізичної підготовки студентської молоді, а не на дублювання викладеної у мережі Інтернет інформації.

Рис. 1. Функції авторського інформаційного Компендіума.

Завдання авторського Компендіума, як практичної частини реалізації технології здоров'яформуючого середовища студентської молоді: – надавати достовірну, точну і зрозумілу інформацію, щодо факторів здорового способу життя, технологій здоров'язбереження та здоров'яформування; – надавати алгоритм доступу та відповідні посилення до різних джерел і каналів інформації, щодо вищезначеної тематики; – проводити огляд і оцінку теоретичних знань і можливостей, наявних за всіма відповідними темами, після їх проходження; – надання рекомендацій щодо комплексу заходів, спрямованих на організацію власного здоров'яформуючого середовища (власний аккаунт в системі); – допомога студентам подолати інформаційне перевантаження, з яким вони стикаються сьогодні (систематизований лекційний курс); – забезпечити підтримку в оцінці отриманої інформації та визначенні рівня її засвоєння (тестування); – допомога у прийнятті студентами власних рішень під час пошуку і вибору найкращих варіантів секційних занять та оздоровчих груп, що діють у закладі вищої освіти; – пропонувати різні канали комунікації для надання безпосередньої підтримки студентам, як під час пошуку інформації і знань, так і в процесі обміну досягненнями (фото з тренувань, спортивно-масових заходів, виступів та між факультетських змагань); – сприяти інформаційній грамотності молоді.

Висновок.

В сучасному інформаційному просторі є потреба реалізації інформаційного Компендіума, з метою консультування студентів з питань організації власного здоров'яформуючого середовища. Авторський Компендіум розглядається як невід'ємна частина інформаційної підтримки, а те, що саме стане предметом консультування, залежить від надання інших послуг в рамках реалізації здоров'яформуючих технологій в процесі фізичної підготовки. Треба підкреслити, що використання Компендіума не повинно зводитися до формування тієї або іншої якостей або тільки до оволодіння знаннями,

навичками, уміннями, оскільки цього недостатньо. Для реалізації здоров'яформуючих технологій в процесі фізичної підготовки потрібна мобілізація мотивів, вплив на відношення до дійсності, розвитку здоров'язберігаючої компетентності.

Перспективи подальших досліджень полягають в упровадженні заходів, які передбачають реалізацію здоров'яформуючих технологій в процесі фізичної підготовки студентів із використанням авторського Компендіума інформаційної підтримки студентів.

1. Алієв ММ, Шутенко ІА. Інформаційне перевантаження як різновид маніпулювання масовою свідомістю. Право на інформацію в громадянському суспільстві. Проблеми інформаційної безпеки держави: Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 22 квітня 2015 р.). / За заг. ред. д. політ. н., проф. О. В. Сосніна. К., 2015. С. 11–15.
2. Асаулюк ІО, Дяченко АА. Особливості фізичної підготовленості студентів закладів освіти в процесі фізичного виховання. Здоров'я, спорт, реабілітація. 2019. № 1 (5). С. 9–14. DOI: <https://doi.org/10.34142/HSR.2019.05.01.01>
3. Безрукавий РВ. Здоровьесберегающая среда вуза как условие формирования у студентов здоровьесберегающей компетентности. Личность, семья и общество: вопросы педагогики и психологии. 2013. № 33.
4. Дяченко Анна. Сучасні підходи до удосконалення навчального процесу на основі формування здоров'язбережувального освітнього середовища. Актуальні проблеми фізичного виховання та методика спортивного тренування. ТОВ "Планер", 2018. С. 24–27. URL: <http://93.183.203.244/xmlui/bitstream/handle/123456789/2615/24pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
5. Гриньова М., Дудка І. До питання про значення здоров'язберігаючого середовища у вищому навчальному закладі. Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер. : Педагогічні науки. 2015. Вип.140. С. 6–10. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN>.
6. Кашуба В, Андреева О, Сергієнко К, Гончарова Н. Проектування системи моніторингу фізичного стану школярів на основі використання інформаційних технологій. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. К. : 2006. № 3. С. 55–60.
7. Кашуба ВА. Профилактика и коррекция нарушения пространственной организации тела человека в процессе физического воспитания . К.: Знання України, 2005. 158 с.
8. Кашуба В, Асаулюк І, Дяченко А. Стан біогеометричного профілю постави студентів . Спортивний вісник Придніпров'я Науково-практичний журнал. 2019. № 2. С. 79–86. DOI: 10.32540/2071-1476-2019-1-079.
9. Кашуба ВО, Асаулюк ІО, Дяченко АА. Підвищення ефективності професійно-прикладної фізичної підготовки студентів на основі використання мультимедійних технологій . Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. 2019. Вип. 1 (107). С. 25–29.
10. Кашуба ВО, Футорний СМ, Дудко МВ. Використання веб-ресурсів у процесі фізичного виховання студентської молоді. Спортивний вісник придніпров'я – науково-практичний журнал Дніпропетровського державного інституту фізичної культури і спорту. 2015. № 2. С. 69–75.
11. Компендіум про національні структури інформаційної та консультативної підтримки молоді. URL: <https://static1.squarespace.com/static/59ab1130ff7c50083fc9736c/t/5c0f98500e2e726dadf620e8/1544525924758/Compendium+translation+UKR.pdf>.
12. Словник української мови : в 11 томах. Том 4. 1973. С. 249. URL: <http://sum.in.ua/s/kompendium>.
13. Хоменко ОС. Удосконалення процесу фізичного виховання студентів аграрних спеціальностей на основі секційних занять військово-спортивним багатоборством : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02. Суми, 2019. 292 с.
14. Ходырева ЕА. Образовательная среда вуза как фактор профессионального самоопределения студентов // Проблемы социального самоопределения учащейся молодежи в условиях современного общества (2003; Россия, Киров) : материалы междунар. науч.-практич. конф., 3–4 марта 2003 г. Киров : Изд-во ВятГГУ, 2003. С. 245–247.
15. Цибульникова ВЕ. Здоровьеформирующая и здоровьесберегающая среда как компонент образовательной среды школы. Наука и Школа. 2018. № 1. С. 156–165.
16. Kashuba Vitaliy, Asaulyuk Inna, Dyachenko Anna. To the question of use of health fitness in the process of professional and applied physical preparation of student youth. Journal of Education, Health and Sport. 2017. No. 7 (7), pp. 1366–1378.

17. Kashuba Vitaliy, Asauliyuk Inna, Diachenko Anna. A modern view on the use of information technologies in the process of physical education of student youth. *Journal of Education, Health and Sport.*, Vol. 7 (2). 2017. p. 765–775.
18. Kashuba, V, Asauliyuk I, Diachenko, A. (2017). Characteristics of the biogeometric profile of students' posture in the process of vocational and physical training. *Journal of Education, Health and Sport.* 7(6). p. 1255-1264. DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.2548845>.

References

1. Aliiev MM, Shutenko IA. Information overload as a form of manipulation of the mass consciousness. The right to information in civil society. *Problems of Information Security of the State: Proceedings of the Second International Scientific and Practical Conference (Kyiv, April 22, 2015)* / For the title. ed. Doctor of Political Science, prof. OV Sosnina. K., 2015. pp. 11–15.
2. Asauliyuk IO, Dyachenko AA. Features of physical fitness of students of educational institutions in the process of physical education. *Health, Sport, Rehabilitation*, 2019. № 1 (5). P. 9–14 DOI: <https://doi.org/10.34142/HSR.2019.05.01.01>.
3. Bezrukavui RV. Health-saving environment of the university as a condition of formation in students of health-saving competence // *Personality, family and society: issues of pedagogy and psychology*. 2013. № 33
4. Dyachenko A. Modern approaches to improvement of educational process on the basis of formation of health-saving educational environment. *Actual problems of physical education and methods of sports training*. TOV "Planer", 2018. pp. 24-27. Access mode : <http://93.183.203.244/xmlui/bitstream/handle/123456789/2615/24-27.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
5. Hrynova M , Dudka I. On the issue of the importance of health care environment in higher education. *Scientific notes [Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko]*. Avg. : Pedagogical Sciences. 2015. Vip. 140. pp. 6–10. Access mode: : <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>
6. Kashuba V, Andrieieva O, Serhiienko K, Honcharova N. Designing a system for monitoring the physical condition of students based on the use of information technologies. *Theory and methodology of physical education and sport*. K.: 2006. № 3. S. 55–60.
7. Kashuba VA, Adel Benzheddu. Prevention and correction of violations of the spatial organization of the human body in the process of physical education. K. : Knowledge of Ukraine, 2005. 158 p.
8. Kashuba V. Asauliyuk I, Diachenko A. State of biogeometric profile of students' posture. *Prydniprovsky Sports Newsletter. Scientific and practical journal*. 2019. No. 2. P. 79–86. DOI: 10.32540 / 2071-1476-2019-1-079.
9. Kashuba V. Asauliyuk I, Diachenko A. Increasing the efficiency of professionally applied physical training of students based on the use of multimedia technologies. *Scientific journal of NPU named after M.P. Drahomanov*. 2019. No. 1 (107). Pp. 25–29.
10. Kashuba VO, Futorny SM, Dudko MV. Use of web resources in the process of physical education of student youth. *The Dnieper Sports Bulletin is a scientific and practical journal of the Dnipropetrovsk State Institute of Physical Culture and Sports*. 2015. № 2. P. 69–75.
11. Compendium on national structures for youth information and consultation support. Access mode: <https://static1.squarespace.com/static/59ab1130ff7c50083fc9736c/t/5c0f98500e2e726dadf620e8/1544525924758/Compendium+translation+UKR.pdf>.
12. Dictionary of the Ukrainian language: in 11 volumes. Volume 4, 1973. P. 249. Access mode: <http://sum.in.ua/s/kompendium>.
13. Khomenko OS. Improvement of the process of physical education of students of agrarian specialties on the basis of section classes military-sports all-round: dis. ... Cand. Sciences in Phys. education and sports: 24.00.02 / Khomenko Oleksandr Serhiyovych. Sumy, 2019. 292 p.
14. Khodyreva YEA. The educational environment of the university as a factor in the professional self-determination of students // *Problems of social self-determination of students in modern society (2003; Russia, Kirov): international materials. scientific and practical conf., March 3–4, 2003*. Kirov : Publishing House of Vyatka State University, 2003. P. 245–247.
15. Tsybulnykova VE. Health-forming and health-saving environment as a component of the educational environment of the school. *Science and School*. 2018. No. 1. P. 156–165.
16. Kashuba Vitaliy, Asauliyuk Inna, Dyachenko Anna. To the question of use of health fitness in the process of professional and applied physical preparation of student youth. *Journal of Education, Health and Sport*. 2017. No. 7 (7). Pp. 1366–1378.
17. Kashuba Vitaliy, Asauliyuk Inna, Diachenko Anna. A modern view on the use of information technologies in the process of physical education of student youth. *Journal of Education, Health and Sport.*, Vol. 7 (2). 2017. P. 765–775.

18. Kashuba V, Asaulyuk, I. and Diachenko, A. (2017). Characteristics of the biogeometric profile of students' posture in the process of vocational and physical training. Journal of Education, Health and Sport. 7 (6). P. 1255–1264. DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.2548845>.

Цитування на цю статтю:

Кашуба ВО, Дяченко АА, Остап'як ЗМ, Вінтоняк ОВ. Інформаційний компендіум як основа здоров'яформувального середовища студентської молоді. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2019 Листопад 27; 34: 3-10.

Відомості про автора:

Кашуба Віталій Олександрович – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Національний університет фізичного виховання і спорту України (Київ, Україна)

e-mail: Vitaliy_kashuba@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0001-6669-738X>

Дяченко Анна Анатоліївна – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, викладач, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)

<https://orcid.org/0000-0002-5131-5665>

Остап'як Зіновій Миколайович – доктор медичних наук, професор, ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (Івано-Франківськ, Україна)

e-mail: zinovii.ostapiak@pu.if.ua

<https://orcid.org/0000-0001-7687-161X>

Вінтоняк Олег Васильович -- кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (Івано – Франківськ . Україна)

e-mail: sport@nung.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0003-4940-1238>

Information about the author:

Kashuba Vitaliy Oleksandrovych – Doctor of Science of Physical Education and Sport, Professor, National University of Ukraine on Physical Education and Sport (Kyiv, Ukraine)

Dyachenko Anna Anatoliyivna – Candidate of Science (Physical Education and Sport), lecturer, Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsiubynsky (Vinnytsia, Ukraine)

Ostapiak Zinovii Mykolaiovych – Doctor of Medical Science, Professor, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (Ivano-Frankivsk, Ukraine)

Vintonyak Oleh Vasylovych – Candidate of Science (Physical Education and Sport), Associate Professor (Ph. D.), Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Ivano-Frankivsk, Ukraine)

УДК 796.5.:159.922.761 (477)+(438)
doi: 10.15330/fcult.34.10-26

Богдан Мицкан,
Людмила Жирак, Тетяна Мицкан

КОРЕКЦІЯ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ СЛАБОЧУЮЧИХ ДІТЕЙ ЗАСОБАМИ РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ

Мета. Обґрунтувати ефективність використання рекреаційно-оздоровчого туризму для корекції психофізіологічного стану дітей з вадами слуху. *Методи.* Для досягнення окресленої мети було використано комплекс методів: теоретичний аналіз та узагальнення даних науково-методичної і спеціальної літератури, нормативних документів; соціологічні (анкетування); психологічні (опитувальник САН, психологічні тести Люшера, Кеттела, Даймонда і Роджерса) та біологічні методи (експрес-оцінка рівня соматичного здоров'я за методикою Г. Апанасенка) дослідження, а також методи математичної статистики. *Результати.* В рамках дослідження розроблена авторська програма “Мандрувати може кожен”, спрямована на відновлення втрачених фізичних, психічних і духовних сил дітей з особливими потребами, їх гармонійний психофізіологічний розвиток, соціальну інтеграцію та адаптацію до умов зовнішнього середовища засобами рекреаційно-туристичної діяльності. Доведено позитивний вплив розробленої програми на психофізіологічний стан, соціальну адаптацію та інтеграцію дітей з вадами слуху. Зокрема, результати психологічного тестування свідчать про позитивні зміни в суб'єктивному сприйнятті власного психоемоційного стану. Вірогідно покращились показники самопочуття, активності, настрою. Водночас виявлені позитивні зміни в мотивації та потребах дітей з вадами слуху. Зокрема, це відображає позитивна динаміка вибору головних кольорів, як показника активності, енергійності. Досягнуто покращення показників емоційно-вольової сфери, зокрема, зниження імпульсив-